

Názov projektu: **Racionalita, emocionalita a dôstojnosť človeka**

Projekt číslo: **1/0429/15**

Grantová inštitúcia: VEGA; doba riešenia projektu: **01/2015 – 12/2017**

Ciele projektu: Projekt je zameraný na základný výskum. Jeho obsahom je problém racionality, emocionality a dôstojnosti človeka vo filozofickom myslení 20. storočia a v súčasnosti. Podkladom však nie je len teoretická reflexia problematiky v základnom výskume vo filozofickej rovine, ale aj v literárno-prozaickej. Projekt vychádza z idey, že predovšetkým problematika dôstojnosti človeka a jej obhájenie v podmienkach našej súčasnosti nie je len teoretický problém, ale predovšetkým pokus o riešenie praktických otázok. Preto sa sústreďujeme na kontext spôsobov myslenia a návrhu riešenia problému v súčasnej „svetovej“ filozofii, ale aj regionálne slovenskej a českej. Pozornosť sústredíme aj na reflexiu doteraz málo známeho chorvátskeho filozofického a literárneho myslenia, hlavne v súvislosti s etickými problémami dôsledkov vojenských konfliktov v 90. rokoch 20. storočia.

Projekt sa sústreďuje na deskripciu, analýzu a projekciu možností chápania racionality, emocionality a dôstojnosti človeka, predovšetkým vo filozofických koncepciách popredných autorov 20. storočia. Tematika navrhovaného projektu bola veľmi aktuálna v slovenskej a českej filozofii v 60. rokoch 20. storočia, ale bola násilne prerušená „normalizačným procesom“. Ukazuje sa, že je to aktuálna téma aj v súčasnosti. Problém ľudskej dôstojnosti v podmienkach vysokej nezamestnanosti, riešenie problémov prostredníctvom inštrumentálnej racionality, otázky späté s emocionalitou, ktoré sú často interpretované ako sprievodné procesy racionálnych riešení, ktoré v týchto procesoch nezohrávajú podstatnú úlohu, prípadne ich možno celkom eliminovať – to všetko predstavuje mimoriadne aktuálnu tému.

Vedecké ciele projektu sú nasledovné:

- teoretická reflexia a analýza chápania racionality vo filozofii 20. storočia (prostredníctvom filozofických konceptov R. Rortyho, J. Habermasa, K. O. Apela, A. Honnetha, P. Sloterdijka, prípadne iných súčasných filozofov...)
- teoretická reflexia možných dôsledkov prevahy inštrumentálnej racionality v riešení aktuálnych problémov; teoretická reflexia možných dôsledkov potlačania či absencie emocionality v riešení aktuálnych problémov; teoretická reflexia vyprázdnenosti pojmu ľudská dôstojnosť
- charakteristika literárno-prozaického a filozofického kontextu racionality, emocionality a ľudskej dôstojnosti (S. Štúr, G. Vámoš, D. Tatarka, M. Šimečka, D. Drnić, S. Drakulić, S. Márai, D. Ugrešić...)

Riešiteľský kolektív: doc. Erika Lalíková, PhD. – vedúca projektu

PhDr. Lenka Bohunická, PhD. – zástupkyňa vedúcej projektu

doc. PhDr. Ladislav Kiczko, PhD.